

Od Redakcji

Z niekłamaną dumą i satysfakcją przekazujemy do rąk Czytelników dziesiąty już tom publikacji „*Studia Politicae Universitatis Silesiensis*”. Jak wszystkie poprzednie, ma on formułę otwartą, co sprawia, że zamieszczone w nim teksty są zróżnicowane pod względem tematycznym. Wszystkie jednak wpisują się w obszar badawczy współczesnej politologii, ukazując jej interdyscyplinarność.

Autorami zdecydowanej większości artykułów, które znalazły się w niniejszym tomie, są pracownicy i doktoranci Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Niemniej jednak, jak zwykle, na łamach naszego periodyku znalazło się miejsce na tekst osoby z zaprzyjaźnionego ośrodka naukowo-dydaktycznego. Tym razem jest to opracowanie Şule Toktaş z Kadir Has University w Stambule, które postanowiliśmy opublikować w języku angielskim, co, mamy nadzieję, nie tylko nie utrudni Czytelnikom jego odbioru, ale pozwoli na zachowanie oryginalności wywodu i uniknięcie niebezpieczeństwa związanego z przekładem na język polski.

Uwzględniając problematykę poruszaną przez autorów poszczególnych artykułów, postanowiliśmy je pomieścić w trzech blokach tematycznych: „Systemy polityczne”, „Komunikowanie społeczne” i „Stosunki międzynarodowe”. Uzupełnieniem całości jest dział „Recenzje i omówienia”. Znaleźć w nim można informacje o publikacjach z dziedziny nauk politycznych, które ukazały się w ostatnim czasie na rodzimym rynku wydawniczym i na rynkach zagranicznych.

Dział zatytułowany „Systemy polityczne” otwiera artykuł autorstwa Małgorzaty Domagały i Jana Iwanka *Regionalne i lokalne ustroje polityczne*, w którym autorzy zwracają uwagę na problematykę rozproszenia władzy. Nie chodzi przy tym jednak o analizę koncepcji Monteskiusza, ale skoncentrowanie się na pionowym podziale „od dołu do góry”. Zasadniczego znaczenia nabierają w związku z tym procesy decentralizacji systemów politycznych,

co wymusza nowe spojrzenie na relacje między władzą centralną i lokalną. Drugi artykuł, autorstwa Michała Broła, poświęcony jest problematyce demokracji na szczeblu lokalnym, a zatytułowany *Młodzieżowa rada gminy jako przykład uczestnictwa młodzieży w życiu społeczno-politycznym*. Poruszone w nim zagadnienie nie jest zbyt szeroko opisane w literaturze politologicznej, co nadaje tej analizie autorski charakter. Zwrócenie uwagi na polityczną i społeczną partycypację młodych ludzi w funkcjonowaniu społeczności lokalnych ma również bardzo istotne znaczenie w kontekście badań nad rozwojem demokracji w Polsce. W kolejnym artykule, zatytułowanym *Transformacja polskiego systemu partyjnego po 1989 roku*, Joanna Kurek-Bąk analizując wyniki kolejnych wyborów do Sejmu RP, ukazuje najistotniejsze zmiany w układzie sił politycznych na krajowej scenie partyjnej. Z kolei artykuł Sule Toktaş *Political parties, elections and democracy: A close-up on the political history of Turkey* stanowi cenne źródło informacji na temat ewolucji tureckiego systemu politycznego w XX wieku. Wydzielając trzy etapy rozwoju, autorka pokazuje przebieg procesów demokratyzacyjnych, a także rysuje perspektywę obecności Turcji w Unii Europejskiej. Jednocześnie zwraca uwagę na dwa istotne problemy w procesie konsolidacji demokracji: kwestie religijne i kwestię kurdyjską. Dział „Systemy polityczne” zamyka artykuł Mateusza Wajzera „*Graffiti*” polityczne jako subforma wyrażania poglądów politycznych poprzez działania symboliczne (eksponowanie symboli): *Buenos Aires w dobie kryzysu lat 2001–2002*. Ze względu na poruszoną problematykę można by go potraktować również jako swoiste wprowadzenie do działu „Komunikowanie społeczne”. Odwołując się do sytuacji w Argentynie na początku XXI wieku, autor ukazuje nietypowy sposób manifestowania społecznego niezadowolenia. Działania symboliczne, wyrażone w formie *graffiti* politycznego, okazują się bowiem najmniej narażonym na represje środkiem artykulacji poglądów politycznych.

Dział „Komunikowanie społeczne” obejmuje dwa artykuły. W pierwszym z nich, zatytułowanym *Teoria wartości informacji: historia i współczesność*, Stanisław Michalczyk zwraca uwagę na istotne w dziennikarstwie zagadnienie selekcji tematów i wydarzeń. Kryteria owej selekcji stanowią ważny aspekt nauki o komunikowaniu. Problematyka ta stanowi podstawę do analizy historii myśli oraz aktualnego stanu rozwoju tak zwanej teorii wartości informacji. Autorką artykułu *Media jako źródło zaspokajania fundamentalnych potrzeb. Rozważania w kontekście teorii użytkowania i gratyfikacji* jest Agnieszka Turska-Kawa. Analizuje ona relacje między mediami a potrzebami jednostek. Prezentuje badania, które przyczyniły się do ugruntowania założeń teorii użytkowania i gratyfikacji, wyznaczających jednocześnie etapy jej rozwoju.

W dziale „Stosunki międzynarodowe” znalazł się artykuł Tomasza Kubina *W poszukiwaniu rezultatów... Polityka Unii Europejskiej wobec Białorusi*

poświęcony specyficie polityki prowadzonej przez Unię Europejską wobec autorytarnego reżimu białoruskiego. Autor nie tylko ukazuje, że jest ona odmienna od tej, którą UE prowadzi wobec pozostałych sąsiadów, ale jeszcze przeprowadza analizę przyczyn jej niepowodzeń.

W zamykającym tom dziale „Recenzje i omówienia” znaleźć można dwie recenzje publikacji politologicznych.

Oddając w ręce Czytelników niniejszy tom periodyku „Studia Politice Universitatis Silesiensis”, mamy nadzieję, że zaprezentowana w nich problematyka spotka się z żywym zainteresowaniem i dyskusją, a także przyczyni się do dalszego rozwoju badań politologicznych.

Redaktorzy tomu